

Pikaopas

päästökaupan

toiminnanharjoittajalle

Sisällys

1 Johdanto	3
1.1 Päästöluvan hakeminen	3
1.2 FINETS	3
1.3 Sopimus todentajan kanssa ja todentajan laituskäynnit	4
2 Vuotuinen päästöjen tarkkailu ja raportointi	4
2.1 Päästöjen tarkkailu	6
2.2 Päästöselvityksen tekeminen	6
2.3 Päästöjen ilmoittaminen ja päästöoikeuksien palautus päästökaupparekisterissä	6
2.4 Parannusten raportointi	7
2.4.1 Raportti päästöjen tarkkailun parannuksista ja puutteiden korjauksista	7
2.4.2 Raportti alempien määrittämistasojen tai fall back-menetelmän käytöstä	7
3 Toiminnanharjoittajan vaihtuminen ja päästöluvan peruuttaminen	8
3.1 Toiminnanharjoittajan vaihtuminen	8
3.2 Päästöluvan peruuttaminen	8

1 Johdanto

Pikaopas on laadittu päästökaupan uusille toiminnanharjoittajille tiiviiksi tietopaketti vuotuisista velvollisuuksista ja aikataulusta koskien kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailua ja raportointia päästökauppakaudella 2013–2020.

Kaikissa lisäkysymyksissä voi lähestyä päästölupatiimin asiantuntijoita joko sähköpostilla ([paastolupa\(a\)energiavirasto.fi](mailto:paastolupa(a)energiavirasto.fi)) tai puhelimitse. Puhelinnumerot löydät [Energiaviraston nettisivuilta](#).

1.1 Päästöluvan hakeminen

Päästökauppalain soveltamisalaan kuuluvan laitoksen on haettava päästölupaa kuusi (6) kuukautta ennen toiminnan suunniteltua aloittamista. Päästöluvan hakeminen uudelle laitokselle alkaa ottamalla yhteyttä Energiavirastoon ([paastolupa\(a\)energiavirasto.fi](mailto:paastolupa(a)energiavirasto.fi)).

1.2 FINETS

[FINETS](#) on Energiaviraston ylläpitämä sähköinen asiointijärjestelmä, jossa toiminnanharjoittaja voi hakea päästölupaa ja päästöluvan muutosta, selata päästöluvan tietoja ja jättää laitoksen päästöselvitys. Järjestelmässä toiminnanharjoittaja voi lisäksi tehdä parannusraportteja ja hakea lupaa suorittaa todentaminen ilman todentajan laitoskäyntiä.

Toiminnanharjoittaja voi rekisteröidä valtuuttamansa henkilön järjestelmän käyttäjäksi toimittamalla Energiavirastoon [valtakirjan](#). Muista ilmoittaa valtuutetun henkilön tai henkilöiden muutoksista aina Energiavirastoon ([paastolupa\(a\)energiavirasto.fi](mailto:paastolupa(a)energiavirasto.fi)), niin käyttöoikeuksia voidaan poistaa.

Pitä yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet aina ajan tasalla FINETS:issä *Organisaatioiden tiedot*-välilehdellä. Järjestelmä lähettää täydennyspyynnöt ja muut automaattiviestit vain toiminnanharjoittajan yhteystiedoissa annettuihin sähköpostiosoitteisiin (ks. Kuva 1). Tekstikenttään voi syöttää useita sähköpostiosoitteita, kun erottaa ne puolipisteellä (;).

Organisaatioiden tiedot - Toiminnanharjoittajan tietokortti

Toiminnanharjoittajan yhteenveto	<input type="button" value="PALAA"/> <input type="button" value="TALLENNA JA PALAA"/> <input type="button" value="TALLENNA"/>
Organisaatioiden tiedot	Toiminnanharjoittajan tietokortti
Päästöluvat	Toiminnanharjoittajan nimi *: <input type="text" value="Toiminnanharjoittaja Oy"/>
Päästöselvitykset	Y-tunnus *: <input type="text" value="1234567-8"/>
Vuosittaiset tuotantotiedot	Kotipaikka : <input type="text" value="Helsinki"/>
Todentamisraportit	Hallinto-oikeus : <input type="text" value="Helsinki"/>
Laitoskäynnin väliinjättäminen	Toiminnanharjoittajan yhteystiedot
Parannusraportit	Etinimi *: <input type="text" value="Essi"/>
Kirjaudu ulos	Sukunimi *: <input type="text" value="Esimerkki"/>
	Työnimike *: <input type="text" value="Energiainsinööri"/>
	Puhelinnumero *: <input type="text" value="01234567"/>
	FAX *: <input type="text" value="-"/>
	Sähköpostiosoite *: <input type="text" value="essi.esimerkki@toiminnanharjoittaja.fi; torsti.tuotantojohtaja@toiminnanharjoittaja.fi"/>

Kuva 1. FINETS -järjestelmä lähettää automaattivietit vain Toiminnanharjoittajan yhteystiedoissa annettuihin sähköpostiosoitteisiin.

1.3 Sopimus todentajan kanssa ja todentajan laitoskäynnit

Toiminnanharjoittajan on tehtävä sopimus päästöselvityksen todentamisesta Energiaviraston hyväksymän todentajan kanssa.

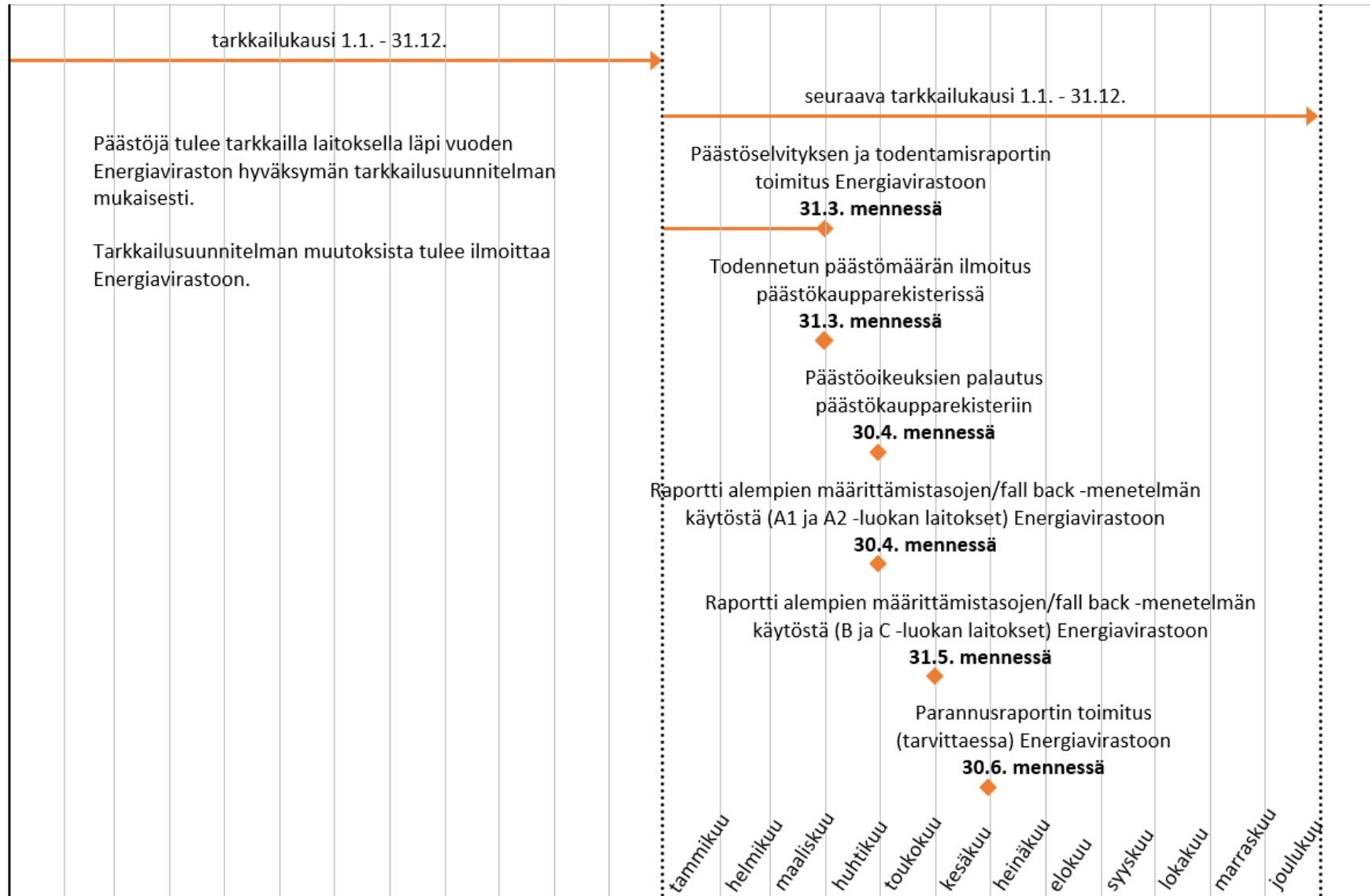
Energiaviraston hyväksymät todentajat löydät [FINETS](#)-järjestelmän välilehdeltä *Todentajaluvat*. Voimassa olevat luvat löydät painamalla *Tila*-sarakkeen otsikkoa, jolloin voimassa olevat todentajaluvat nousevat listan ylimmäiseksi.

Todentaja tekee todentamisprosessin aikana yhden tai useamman laitoskäynnin. Todentaja voi myös päättää, ettei tee laitoskäyntiä, jos Energiavirasto hyväksyy laitoskäynnin väliin jättämisen. Toiminnanharjoittaja voi tällöin hakea laitoskäynnin väliin jättämistä [FINETS](#)-järjestelmässä huhtikuun alusta lokakuun loppuun. Energiavirasto käsittelee hakemuksen ja tekee päätöksen, joka koskee vain yhtä vuotta kerrallaan. A1-luokan laitokset eivät tarvitse Energiaviraston hyväksyntää laitoskäynnin väliin jättämiselle. Todentaja tekee laitoskäynnin vähintään joka kolmas vuosi ja aina, kun todentaa laitoksen päästöselvitystä ensimmäisen kerran tai kun tarkkailusuunnitelmaan on tehty tarkkailukaudella merkittäviä muutoksia.

2 Vuotuinen päästöjen tarkkailu ja raportointi

Vuosittainen tarkkailukausi alkaa 1.1. ja päättyy 31.12.

Seuraavassa kuvassa 2 on esitetty toiminnanharjoittajan kalenterivuoden tärkeimmät määräajat päästöjen tarkkailussa ja raportoinnissa.

Kuva 2. Toiminnanharjoittajan raportoinnin määräajat painottuvat kevääseen.

2.1 Päästöjen tarkkailu

Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava laitoksen kasvihuonekaasupäästöjä Energiaviraston hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Jos päästöluvassa tai hyväksytyssä tarkkailusuunnitelmassa esitetystä menettelyistä poiketaan, tulee siitä ilmoittaa viipymättä Energiavirastoon [paastolupa\(a\)energiavirasto.fi](mailto:paastolupa(a)energiavirasto.fi).

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava ennakkoon Energiavirastolle laitoksen kapasiteetin lisäyksestä tai vähennyksestä, päästöjen tarkkailun muutoksesta tai sellaisesta toiminnan muutoksesta, joka voi edellyttää päästöluvan muuttamista.

Tarkkailusuunnitelman on vastattava laitoksen senhetkistä luonnetta ja toimintaa. Jos laitoksen toiminta tai päästöjen tarkkailu laitoksella muuttuu, esimerkiksi polttoaineiden vaihtamisen tai mittausjärjestelmien muutosten vuoksi, on laitoksen tarkkailusuunnitelma saatettava tältä osin tasalle.

Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa kaikista hyväksytyin tarkkailusuunnitelman muutoksista viipymättä Energiavirastoon ([paastolupa\(a\)energiavirasto.fi](mailto:paastolupa(a)energiavirasto.fi)). Ilmoituksen perusteella Energiavirasto arvioi, edellyttääkö muutos päästöluvan muuttamista. Kaikki muutokset eivät välttämättä edellytä päästöluvan välitöntä muuttamista. Tämän vuoksi on tärkeää olla yhteydessä Energiavirastoon. Myös havaituista puutteista tai virheistä hyväksytyssä tarkkailusuunnitelmassa tulee ilmoittaa Energiavirastoon.

2.2 Päästöselvityksen tekeminen

Toiminnanharjoittajan on toimitettava Energiavirastolle 31.3. mennessä päästöselvitys, joka kattaa edeltävän tarkkailukauden eli kalenterivuoden päästöt ja joka on todentajan todentama.

Toiminnanharjoittaja jättää päästöselvityksen [FINETS](#):issä. Tarvittaessa todentaja pyytää toiminnanharjoittajaa täydentämään päästöselvitystä. Todentaja tekee päästöselvitystä koskevan todentamisraportin, jonka toiminnanharjoittaja hyväksyy kuittaamalla. Todentajan lausuntoon saa vaatia oikaisua kirjallisesti todentajalta 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista.

Energiavirasto tarkistaa todennetut päästöselvitykset. Mikäli Energiavirasto havaitsee päästöselvityksessä puutteita tai epäselvyyksiä, lähettää se toiminnanharjoittajalle selvityspyynnön havainnoista. Jos Energiavirasto päätyy selvityksen perusteella siihen, että päästöselvityksessä ilmoitetussa päästömäärässä on virhe, antaa virasto asiasta erillisen päätöksen.

2.3 Päästöjen ilmoittaminen ja päästöoikeuksien palautus päästökaupparekisterissä

Toiminnanharjoittajan on viimeistään 31.3. ilmoitettava edellisen vuoden todennettu päästömäärä päästökaupparekisterissä.

Toiminnanharjoittajan on 30.4. mennessä palautettava todennettu päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia ja hyväksyttävä palautus päästökaupparekisterissä.

Ohjeet päästöjen ilmoittamiseen ja päästöoikeuksien palauttamiseen löytyvät Komission sivuilta osoitteesta:

http://ec.europa.eu/clima/sites/registry/index_en.htm.

Lisätietoja saa tarvittaessa sähköpostitse osoitteesta [rekisteri\(at\)energiavirasto.fi](mailto:rekisteri(at)energiavirasto.fi) tai puhelimitse numerosta 029 5050 100 (klo 12.00–14:00).

2.4 Parannusten raportointi

FINETS-järjestelmään luodaan automaattisesti tarkkailumenetelmien parannusraporttipohja, jos

- todentamisraporttiin on merkitty puutteita, virheitä tai väärintulkintoja ja/tai todentamisraporttiin on merkitty parannussuosituksia ja/tai
- toiminnanharjoittaja käyttää tarkkailussa alempia määrittämistasoja tai fall back-menetelmää.

Energiavirasto käsittelee parannusraportin ja antaa asiasta päätöksen. Päätöksessä voidaan velvoittaa hakemaan päästöluvan muutosta.

2.4.1 Raportti päästöjen tarkkailun parannuksista ja puutteiden korjauksista

Toiminnanharjoittajan tulee laatia parannusraportti, jos todentamisraporttiin on merkitty virheitä tai puutteita päästöselvityksen tiedoissa, poikkeamia ja/tai tarkkailuasetuksen vastaisia menettelyjä. Parannusraportti tulee laatia A2-, B- tai C-luokan laitokselle myös silloin, kun todentamisraportissa on esitetty tarkkailun ja/tai raportoinnin parannussuosituksia.

Toiminnanharjoittajan on toimitettava parannusraportti Energiavirastolle FINETS:issä 30.6. mennessä.

Raportissa toiminnanharjoittajan on selostettava, miten ja milloin toiminnanharjoittaja on oikaissut tai suunnittelee oikaisevansa todentajan yksilöimät sääntöjenvastaisuudet ja miten ja milloin se on toteuttanut tai suunnittelee toteuttavansa suositellut parannukset.

2.4.2 Raportti alempien määrittämistasojen tai fall back-menetelmän käytöstä

Toiminnanharjoittajan tulee laatia parannusraportti, jos toiminnanharjoittaja ei sovelta tarkkailuasetuksen mukaisia määrittämistasoja tai käyttää tarkkailussa fall back-menetelmää. Määräajat raportin jättämiseen FINETS:issä vaihtelevat laitosluokan mukaan. Raportti tulee toimittaa:

A1 tai A2 -luokan laitos	neljän vuoden välein	30.4. mennessä
B-luokan laitos	kahden vuoden välein	31.5. mennessä
C-luokan laitos	vuoden välin	31.5. mennessä.

Raportissa toiminnanharjoittajan on perusteltava, miksi vaadittujen määrittämistasojen soveltaminen on teknisesti mahdotonta tai johtaisi kohtuuttomiin kustannuksiin.

3 Toiminnanharjoittajan vaihtuminen ja päästöluvan peruuttaminen

3.1 Toiminnanharjoittajan vaihtuminen

Jos päästöluvan saaneen toiminnanharjoittajan tilalle tulee toinen toiminnanharjoittaja, uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta Energiavirastolle. Energiavirasto tarkistaa ilmoituksen johdosta päästöluvan. Useimmiten toiminnanharjoittaja vaihtuu, kun laitos myydään. Toiminnanharjoittajalla tarkoitetaan sitä tahoa, jolla on tosiasiallinen määräysvalta laitoksen toiminnasta eli sitä, joka vastaa laitoksen käytöstä tai ohjaa laitoksen toimintaa käytännössä.

3.2 Päästöluvan peruuttaminen

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava Energiavirastolle laitoksen toiminnan lopettamisesta, laitoksen toimintaa koskevan ympäristöluvan raukeamisesta tai ympäristöluvan peruuttamisesta. Ilmoitus on tehtävä viipymättä, kuitenkin viimeistään sen vuoden loppuun mennessä, jolloin laitoksen toiminta on lopetettu tai ympäristölupa on rauennut tai peruutettu.